

LIITE 2.

Perustelut kuntalaisaloitteelle Mälikkälä-Kuninkoja luonnonsuojelualueesta

Me allekirjoittaneet asukasyhdistykset ehdotamme Turun ja Raision kaupungille Mälikkälä-Kuninkojan luonnonsuojelualueen perustamista. Raision puoleinen alue on merkitty liitteessä vihreänä. Raision puoleisella alueella on hyvin tärkeitä biotooppeja, jotka kuuluvat samaan Turun kokonaisuuteen ja ne tulisi myös ehdottomasti saada suojelluksi Turun alueen lisäksi. Alue rajautuisi Mälikkälän – Kuninkojantien – Raision rajan – Satakunnantien väliselle alueelle oheisen liitteen 1 mukaisesti (punainen viiva rajauksena). Alue on rajattu ottaen huomioon arvokkaat luontokohteet.

Luonnonsuojelualueen perustamisen edellytyksenä on, että:

- alueella elää tai on uhanalainen, harvinainen tai harvinaistuva eliölaji, eliöyhteisö tai ekosysteemi
- alueella on luontodirektiivissä määriteltyjen eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja
- alueella on erikoinen tai harvinainen luonnonmuodostuma
- alue on erityisen luonnonkaunis
- alueella on harvinaistuva perinneluontotyyppi
- luontotyyppin tai eliölajin suotuisan suojelutason säilyttäminen tai saavuttaminen sitä vaatii.

Nämä vaatimukset toteutuvat ehdotetulla alueella hyvin.

Alueella on ainutlaatuinen ja arvokas luonto sekä virtavesiä

Alueella on tehty kattava luontoarvoselvitys (Ari Karhilahti, liite 3). Selvityksestä ilmenee alueen ainutlaatuiset luontoarvot ja se kuvaa Mälikkälä-Kuninkoja aluetta laajemminkin. Alueella on liito-oravan pesintään sopivaa aluetta ja siellä on tehty liito-oravahavaintoja. Metsä on ikivanhaa ja koskematonta sisältäen mm. saniaiskorpea. Kasvustossa on harvinaisuuksia ja biotooppi on monipuolista sisältäen luonnonlähteitä, suoaluetta ja geologisia kalliomuodostelmia. Purot ja ojat muodostavat biodiversiteettiä monipuolistavaa kosteikkoa, joissa lisääntyvät merkittävät vesilisko- ja sammakkopopulaatiot. Alueen eteläpäässä sijaitseva Tapion alttari on geologisena kohteena erityisen merkittävä, koska tällaisia luonnonalttareita ei kovinkaan montaa koko Suomessa ole ja kyseessä on yksi edustavimmista lajissaan. Alttari sijaitsee Raision puolella. Alueen paikoin mahtavat siirtolohkareet kirjavoittavat kallioalueen maisemaa.

Ehdotetun alueen jo järeäksi varttunut kuusikko on paikoin niin täynnä lahoppua ja kaatuneita runkoja, ettei kaikilta vanhan metsän suojelukohteiltakaan löydy vastaavaa. Tällaiset ikääntyvän metsän kohteet ovat ensiarvoisen tärkeitä suojella, koska niitä ei saa keinotekoisesti aikaiseksi ja

niiden määrä on jo pitkään ollut huolestuttavan pieni Etelä-Suomessa. Näinkin laajasta kokonaisuudesta on pidettävä hyvä huoli.

Tällaiset käytännössä jo ikikuusikot ja niiden liepeet saattavat sisältää aivan mitä vain, hyvä esimerkki on alueen itäreunalta kerätty kuusenkannon pala, jolle kasvoi limasieni *Cribraria stellifera*. Laji on aiemmin löytynyt Saksasta ja Ranskasta, Turun paikka on kolmas maailmassa.

Alueella tiedetään kasvavan useita männyn (*Pinus silvestris*) erikoismuotoja, kuten erityisen edustava hyvävointinen mukuramänty, tuulenpesälatvainen mänty ja useita tuulenpesäoksaisia mäntyjä. Alueen mäntyjien harvinaisin erikoisuus on ”syylämänty”. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonannossa 670, 201 Metsäpuuiden erikoismuotoja; ei koko ”syylämäntyä” tunneta. Mänty on löytynyt vasta keväällä 2018 ja sen harvinaisuus on tarkistuksessa metsäntutkimuslaitoksella. Käytännössä poikkeuksetta tällaiset erikoismännyt on suojeltu.

Lintulajeja on havaittu poikkeuksellisen runsaasti sekä harvinaisuuksia kuten lähes vuosittain idänuunilitu. Lajille sopivaa ryteikköistä kuusikkoa on alueen kallionotkoissa ja karttaan merkityllä laulureviirialueella erityisesti. Kallioalueilla on ainakin aiemmin pesinyt kehrääjä, nykyisin virkistyskäyttöpaine lienee liian suuri, jotta pesintä voisi onnistua. Alueella vuosittain pesiviin lintuihin kuuluvat mm. kana- ja varpushaukat sekä lehtopöllö.

Luonnonsuojelualue tarvitsee myös ehdottomasti toimivan ja suojellun viherväylän sekä Turun että Raision suuntaan.

Ehdotettu alue rajoittuu nykyiseen Metsäkylä-Kuninkoja luonnonsuojelualueeseen (liite 4), jota nyt esitetty alue oleellisesti täydentäisi. Nykyinen Metsäkylä-Kuninkoja luonnonsuojelualue on aivan liian suppea ja pieni, jotta se kykenisi säilyttämään riittävän hyvin biologisen monipuolisuuden nykyoloissa.

On syytä myös tähdentää, että alueella on luonnontilaisia ja luonnontilan kaltaisia pienvesiä, jotka on suojattu vesilailla ja metsälailla kuvastaen niiden arvoja.

Esitetyllä Mälikkälä-Kuninkojan luonnonsuojelualueella virtaa ikivanha Kuninkoja. Varsinaissuomalaisista huumoria lienee, että alueen virtavesiä – puroja – kutsutaan murteessamme ojiksi. Tosiasiassa nämä turkulaisten nimittämät ”ojat” ovat usein lähteistä alkunsa saavia arvokkaita virtavesiä. Näissä puroissa elää taimenkanta ja tietyissä paikoissa myös alkuperäinen rapukanta. Kaikki nämä purot ovat tavalla tai toisella yhteydessä toisiinsa (virtavesiverkosto) ja mahdollistavat lajien leviämisen ja olemassaolon. Luonnonsuojelualan laajentaminen elinkelpoiseen kokoon on myös lajien säilymisen kannalta erittäin tärkeä. Purojen ja kosteikkojen kunnostaminen mm. Valonian toimesta lisää lajien elinvoimaa, mitä alueen suojelu omalta osaltaan vahvistaa.

Pienvesien merkitys monimuotoisuudelle ilmenee mielenkiintoisesti esim. liitteestä 5 (Tolonen J. 2017.)

Turun kaupunki on teettänyt koko alueeltaan kattavan viherväyläselvityksen, jossa ehdotetulla alueella on kirjattu arvokkaita luontokohteita ja kokonaisuuksia (liite 6).

Viherväylät ovat elintärkeitä niin eläin- ja kasvilajien elinkelpoisuuden kuin asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin kannalta.

Alueella on EU-direktiivin mukainen hiljainen alue, jota on suojeltava

Mälikkälä-Kuninkoja ehdotetulla luonnonsuojelualueella on myös EU-direktiivin (ympäristödirektiivi 2002/49/EY sekä Ympäristölaki 469/2004) mukaisia hiljaisia alueita, joita direktiivi edellyttää kaupunkien säilyttävän ja suojelevan (liite 7). Alueet ovat aivan Raision ja Turun rajan tuntumassa. Melu on maailmanlaajuinen salakavalasti vaikuttava uhka ihmisen hyvinvoinnille aiheuttaen merkittäviä terveydellisiä haittoja, riskejä sekä päivittäistä hyvinvointitappiota. Turun alueella näitä hiljaisia alueita on niukasti, joten ne on suojeltava palauttamaan asukkaita alati kasvavan melun haitoista. Todettakoon, että Turku on vastikään tehnyt meluselvityksen ja ehdotukset sen torjuntaan. Yksi oleellinen keino on säilyttää olemassa olevat hiljaiset alueet, jotta asukkaat edes vapaa-ajan ulkoilussa voisivat kokea hiljaisuutta lähialueillaan.

Miten Raisio ja Turku haluavat hillitä kasvihuonekaasujen päästöjä omalta osaltaan?

Kaupungit pyrkivät hiilineutraalisuuteen. Tällä hetkellä mm. Turun tuottamasta kasvihuonepäästöistä vain 20 % saadaan sidottua eli päästöä vähennettyä. Raisiolla lienee sama tilanne. Matkaa 100 %:iin on vielä paljon. Metsät ja viheralueet ovat pääasiallisia hiilinieluja, jotka sitovat kasvihuonepäästöjä. Säilyttämällä Mälikkälä-Kuninkoja luonnonsuojelualueena ja koskemattomana Raisio ja Turku säilyttäisivät yhden merkittävimmistä hiilinieluistaan. Perustamalla omalle alueelleen luonnonsuojelualan kaupungit osallistuisivat hiilinielun

säilyttämiseen. Omat käytännön teot ratkaisevat. Tämä olisi omiaan myös vahvistamaan kaupunkien imagoa.

Todettakoon, että liikenne ja teiden rakentaminen ovat merkittävimpiä kasvihuonepäästöjen ja melun lähteitä, mitkä samalla heikentävät alueiden arvoa ja vetovoimaa asuinalueina.

Mälikkälä-Kuninkojen alueella on hienot ulkoiluverkostot, joiden merkitys kasvaa jyrkästi kaupunkien kasvaessa ja tiivistyessä

Ehdotetulla Mälikkälä-Kuninkoja luonnonsuojelualueella on kattava ulkoiluverkosto, jota käyttävät turkulaiset, raisiolaiset ja lähikuntien asukkaat laajasti. Alue on viherverkolla yhteydessä myös Impivaaran urheilukeskukseen ja sen luontoon ja lenkkipolkuihin. Ympäriällä asuu kymmeniä tuhansia asukkaita ja lenkkipolkuja hyödyntää koko Turun alueen väestö sekä naapurikuntien – kuten esim. Raision asukkaat. Länsikeskus ja Satakunnantie ovat myös merkittäviä täydennysrakentamisen kohteita ja paine ulkoilu- ja virkistysalueisiin vain kasvaa tiivistyvässä kaupungissa. Alueen Raision puolella suunnitellaan myös merkittävää asuntojen lisärakentamista samalla, kun Raision Myllyn alue on jatkuvasti kasvanut. Myös tämä kasvava asukasmäärä lisää erittäin vahvasti alueen virkistyskäyttöä ja suojelun tarvetta. Luonnonsuojelualue parantaa myös Raision asuinalueen vetovoimaa ja profiloitumista laatualueeksi, josta hyötyvät kaupungin ja asukkaiden lisäksi kaikki sidosryhmät liike-elämä mukaan lukien.

Lähiluonto ja liikunta-alueet nostavat kaupungin verotuloja ja laskevat kustannuksia

Hyvät liikuntamahdollisuudet ja aito luonto ja metsä houkuttelevat ja mahdollistavat liikkumisen. Samoin kaupungin vetovoima kasvaa ja menestyvät yritykset sekä veronmaksajat pysyvät tai muuttavat alueelle. Lukuisat tutkimukset osoittavat lähiluonnon suurta merkitystä asukkaiden hyvinvoinnille ja terveydelle. 80 % lasten liikuntakerroista tapahtuu lähialueella.

(<http://www.liikuntakaavoitus.fi/yleista/artikkelit/taustaa>). USA:ssa on tutkittu, että liikkuva kansalainen aiheuttaa koko elinaikanaan 11000 € pienemmät kulut yhteiskunnalle ja yrityksille kuin liikkumaton asukas. Tässä on huomioitu verotulot ja sairauskulut. Kaavamaisesti laskettuna tämä luku vastaa Turussa n. 30 milj. € säästöä vuosittain ja Raisiossa n. 4 milj. € säästöä vuosittain. Käytännössä säästö on tietysti pienempi, koska jo nykyoloissa osa väestöstä liikkuu riittävästi. Tutkimukset tästä tietysti vaihtelevat, mutta eräiden lähteiden mukaan vain 10 % suomalaisista liikkuu riittävästi (<https://www.coachouse.fi/tyoikaisista-vain-joka-kymmenes-liikkuu-riittavasti/>).

Lähiliikunta ja -luonto edustavat modernia kestävä kehitystä

Lähiluonto ja virkistysalueet ovat erityisen tärkeitä

- lapsiperheille, koululaisille, tarhaikäisille, ikäihmisille, liikuntaesteisille ja autottomille, joiden pääsy etäällä oleviin alueisiin on rajattu
- nuorisolle ja harrastajille (partiot, urheilulajit, luontoharrastajat)
- lemmikkieläinharrastajille

- päivittäin liikuntaa harrastaville ja tarvitseville
- kevyen liikenteen käyttäjille (pyöräily, kävely)
- alueen kouluille, joista tehdään vuosittain runsaasti opintoretkiä juuri alueen erikoisuuksiin tutustuen

Mälikkälä-Kuninkojan luonnonsuojelualue varmistaisi näiden ryhmien hyvät oppimis-, harrastus- ja liikuntamahdollisuudet myös jatkossa.

Myös kansainvälisessä kilpailussa oleva liiketoiminta hyötyy luontoalueista

Ehdotettu Mälikkälä-Kuninkojan luonnonsuojelualue tukee yrityselämän toimintaedellytyksiä, kasvua sekä erityisesti Raision ja Turun alueen kansainvälisen liiketoiminnan tarpeita.

Kansainvälinen ja vientivetoinen liike-elämä ja sen kasvu on riippuvainen ammattitaitoisesta, koulutetusta ja kokeneesta työvoimasta perheineen, jotka taas haluavat asua ja muuttaa vetovoimaisille asuinalueille, joissa on hyvät ulkoilualueet ja olosuhteet.

Raisio ja Turku ovat moderneja kaupunkeja, jonka päättäjät ja virkamiehet kuuntelevat herkällä korvalla asukkaitaan.

Meidän asukkaiden mielestä perustamalla Mälikkälä-Kuninkojan luonnonsuojelualue esitetystä laajuudessaan Turku ja Raisio antaisivat vahvan käytännön signaalin siitä, että

- kaupunki haluaa kasvattaa vetovoimaansa
- kaupunki on moderni ja ympäristötietoinen
- kaupunki kehittää omia ainutlaatuisia vahvuuksiaan
- kantaa vastuunsa omalta osaltaan kasvihuonepäästöjen torjumisessa
- kaupunki kuuntelee aidosti asukkaitaan ja ottaa ne käytännössä huomioon
- kaupunki haluaa edistää asukkaitensa hyvinvointia

Toivomme aloitteeseemme myönteistä kantaa ja pikaisia toimia.

Ohessa on annettu myös alueen hienoista luontokohteista valokuvia.

Kunnioitavasti

Turussa ja Raisiossa 11.10.2018

Turkuseura-Åbosamfundet ry
Tapio Jokinen, puheenjohtaja

Turkuseura-Åbosamfundet ry
Kristiina Syrjäsoo, toiminnanjohtaja

Raisio-Seura ry
Esa Salminen, puheenjohtaja

Turun Pientalojen Keskusjärjestö ry
Seppo Lehtinen, puheenjohtaja

Raision Omakotiyhdistys ry
Ismo Harjamäki, puheenjohtaja

Runosmäkiseura ry
Jorma Hellstén, puheenjohtaja

Mälikkälän Omakotiyhdistys ry
Rauno Salminen, puheenjohtaja

Raision Rinkka ry
Mirkka Karikoski, puheenjohtaja

Länsi-Turun asukasyhdistys ry
Esko Matti Pulkkinen, puheenjohtaja

Teräsrautelan Omakotiyhdistys ry
Marja-Liisa Pentti, puheenjohtaja

Suikkilan Omakotiyhdistys ry
Jarno Kantonen, puheenjohtaja

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry
Marja Hietala, puheenjohtaja